

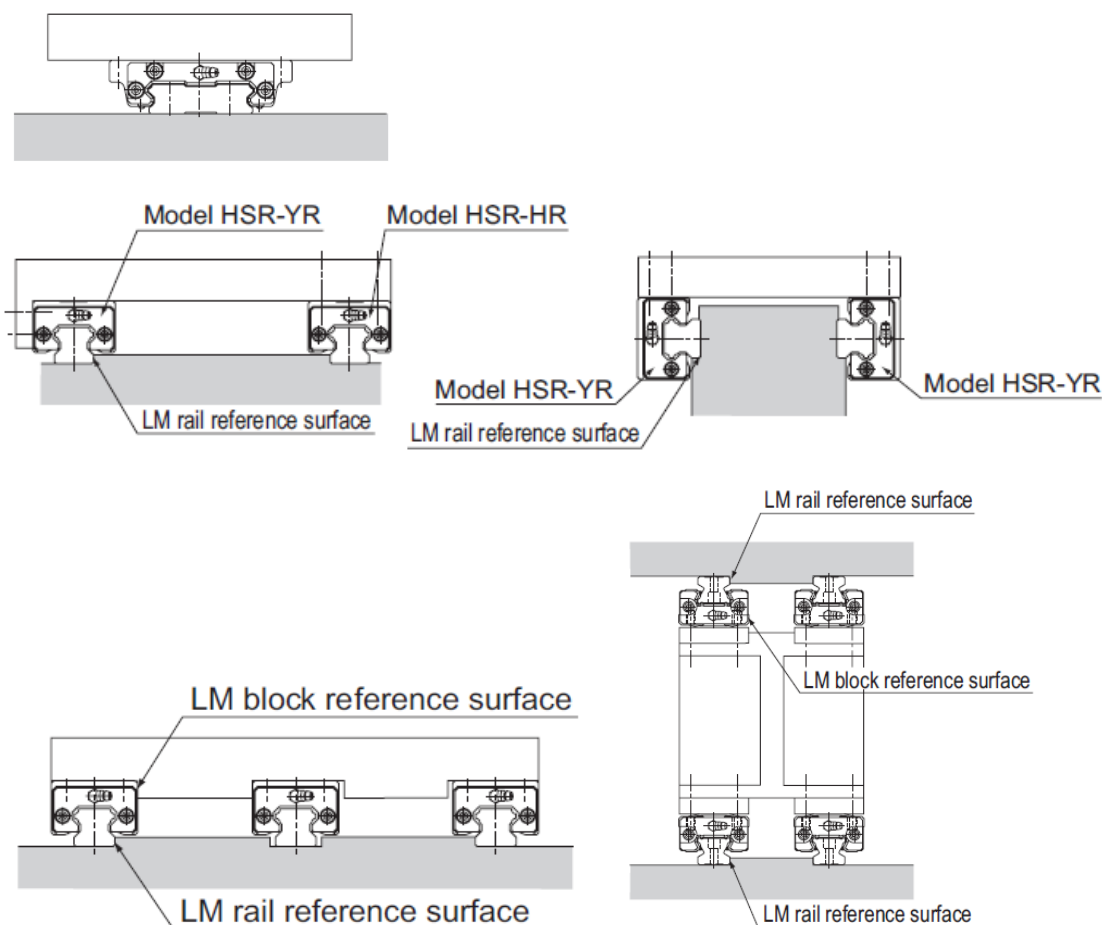
Ugradnja vodjica

Vodjice predstavljaju linearno uležištenje pokretnih sklopova pomoćnih translatorskih kretanja kod obradnih sistema, sa funkcijom preciznog vođenja i nošenja bočnih i poprečnih opterećenja. Kao i kod obrtnih, tako i kod translatorskih, uležištenja se mogu predstaviti pomoću nepokretnih i pokretnih oslonaca, a u zavisnosti od zahteva primene konfiguracija može biti neka njihova kombinacija. Kod translatorskih uležištenja za fiksni oslonac koristi se termin vodeća grana, a za pokretni oslonac prateća grana.

U opštem slučaju, moguće konfiguracije translatorskih uležištenja se dele prema:

- 1) broju grana (jednostruke, dvostruke, trostruke, četverostruke), i
- 2) prema položaju ugradnje (horizontalna, vertikalna, ugradnja na kosoj površini, ugradnja na međusobno smaknutim površinama)

Na naredoj slici¹ su prikazani pojedini primeri ugradnje sa različitim brojem grana, u horizontalnom i vertikalnom rasporedu. Za primenu kod obradnih sistema, dominantno se koriste konfiguracije sa dve grane (vodeća i prateća).

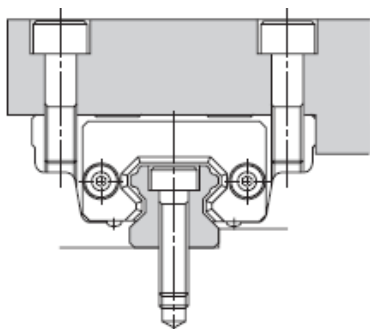

¹ Izvor grafičkih prikaza predstavlja katalog proizvođača THK

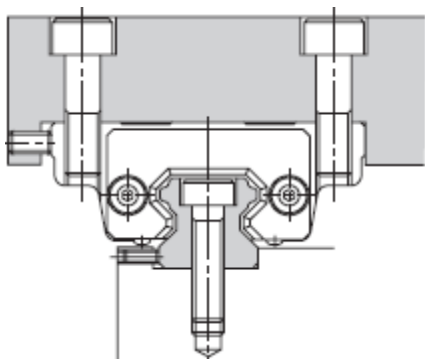
Ugradnja vodeće grane (master-rail side)

Ugradnja vodjica obuhvata njihovo fiksiranje i osiguranje, a takodje i odgovarajući način ugradnje papuča, u zavisnosti od zahteva i uslova primene. Fiksiranje se po pravilu izvodi zavrtnajskom vezom u poprečnom/radijalnom pravcu, a osiguranje se izvodi na različite načine u bočnom/lateralnom pravcu. U nastavku se navode primeri ugradnje vodeće grane:

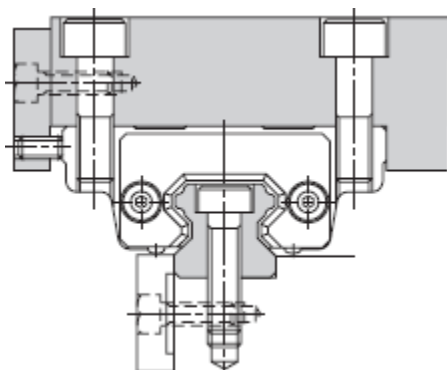
- 1) Oslanjanje preko bočne referentne površi, bez osiguranja

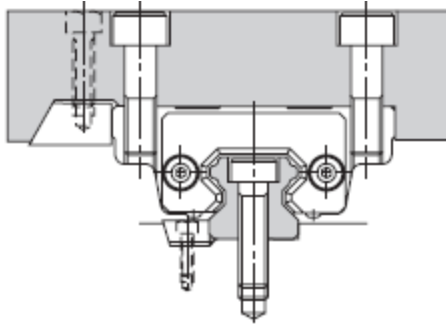
- 2) Oslanjanje preko bočne referentne površi i osiguranje svornim zavrtnjevima

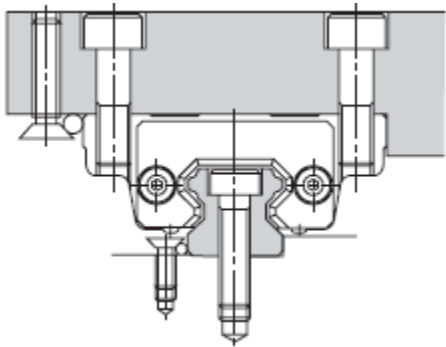
- 3) Oslanjanje preko bočne referentne površi i osiguranje bočnom letvom

- 4) Oslanjanje preko bočne referentne površi i osiguranje konusnim klinom preko zavrtnja

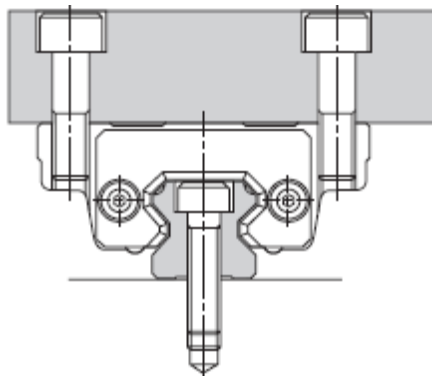
- 5) Oslanjanje preko bočne referentne površi i osiguranje cilindričnim elementom preko zavrtnja

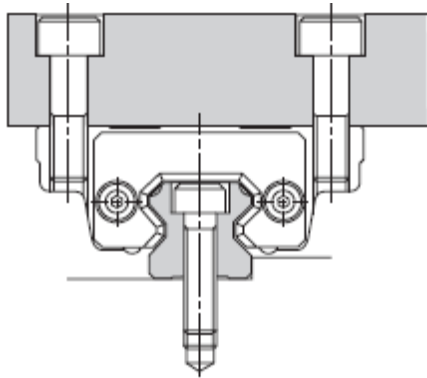
Ugradnja prateće grane (subsidiary-rail side)

Kod ugradnje prateće grane fiksiranje se također izvodi zavrtnjском vezom, a bočno oslanjanje i osiguranje izvodi se samo za vodjicu ili samo za papuču. U nastavku se navode primeri ugradnje prateće grane:

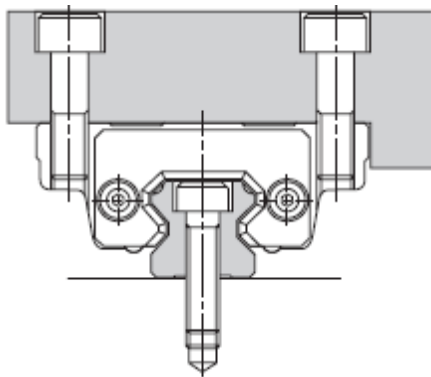
- 1) Samo fiksiranje, bez bočnog oslanjanja i osiguranja

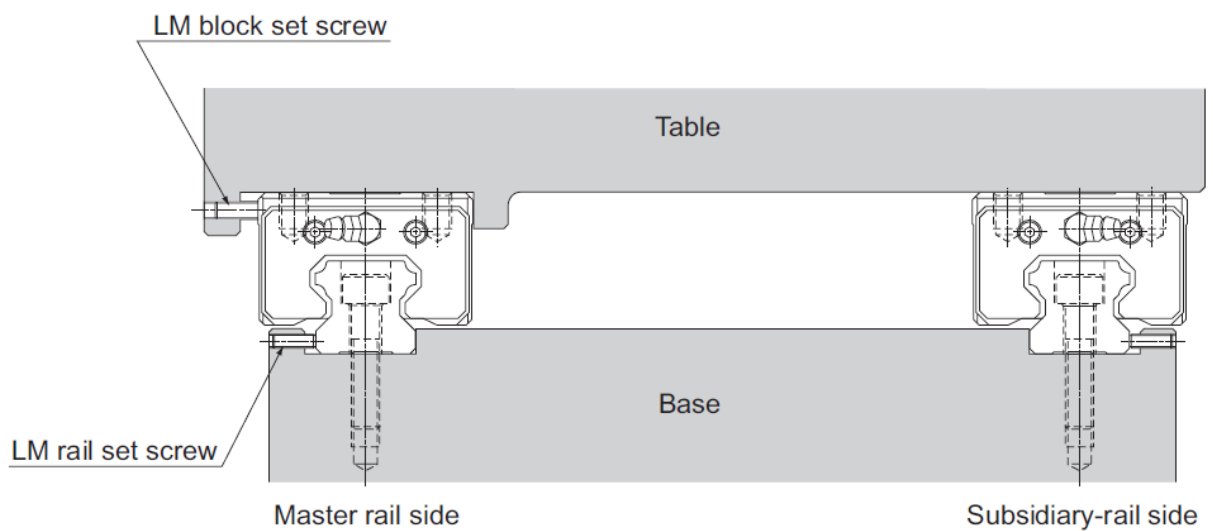
2) Oslanjanje vodjice na referentnu bočnu površinu

3) Oslanjanje papuče na referentnu bočnu površinu

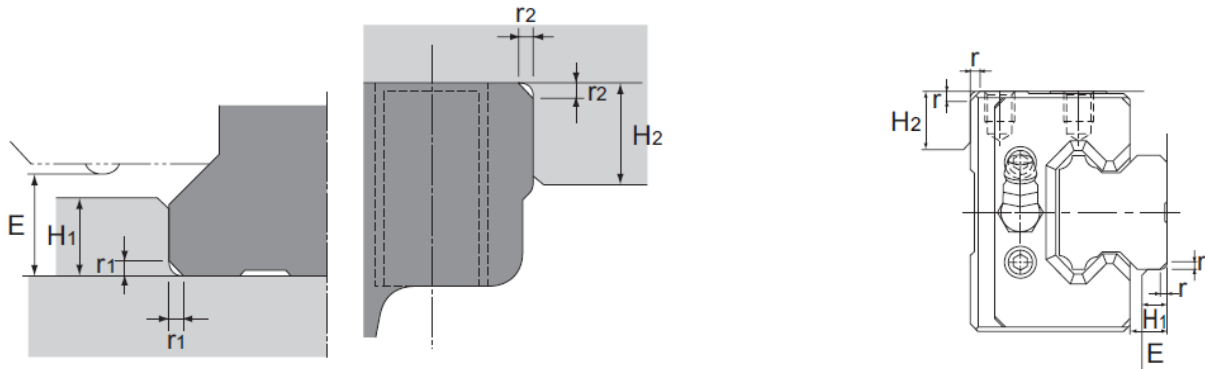

Primer konfiguracije vodeće i prateće grane za mašine sa vibracijama i udarom

Ugradne mere

Kao i kod obrtnih uležištenja, u zavisnosti od izabranog tipa ležaja, ili paketa ležajeva, tako i kod translatorskih uležištenja postoje preporuke za ugradnju koje daje proizvođač. U nastavku se navodi jedan primer proizvođača THK, gde se mere navode za jedan od modela i u zavisnosti od odabrane veličine.

[Model HSR, HSR-M1 and HSR-M2]

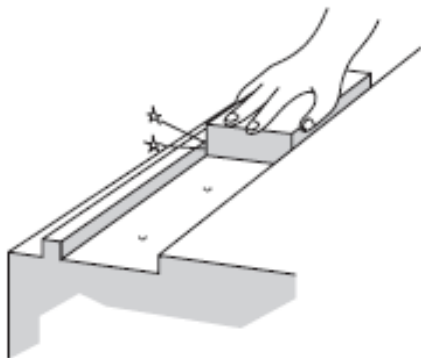
Unit: mm

Model No.	Corner radius for the LM rail $r_1(\text{max})$	Corner radius for the LM block $r_2(\text{max})$	Shoulder height for the LM rail H_1	Shoulder height for the LM block H_2	E
8	0.3	0.5	1.6	6	2.1
10	0.3	0.5	1.7	5	2.2
12	0.8	0.5	2.6	4	3.1
15	0.5	0.5	3	4	4.7
20	0.5	0.5	3.5	5	4
25	1	1	5	5	5.5
30	1	1	5	5	7
35	1	1	6	6	7.5
45	1	1	8	8	10
55	1.5	1.5	10	10	13
65	1.5	1.5	10	10	14
85	1.5	1.5	12	14	16
100	2	2	16	16	20.5
120	2.5	2.5	17	18	20
150	2.5	2.5	20	20	22.5

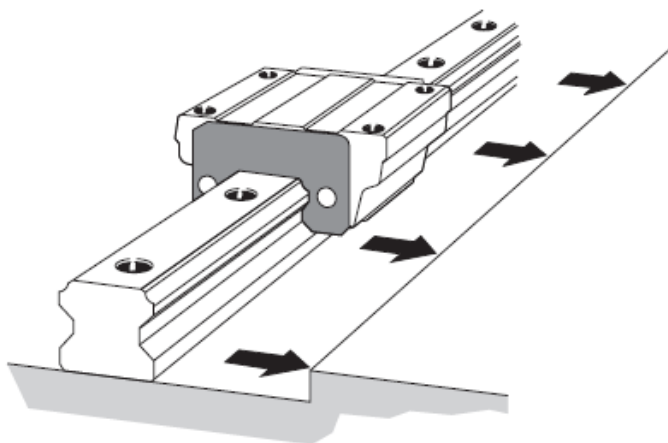
Postupak ugradnje vodjica

Kod vodjica od izuzetne važnosti je redosled odnosno postupak operacija montaže, kako bi se ugradnja sproveda pravilno i na taj način obezbedili neophodni uslovi za eksploataciju. Osnovna procedura može se podeliti u nekoliko koraka, gde se prvo ugradjuje vodeća grana, a zatim prateća. Redosled operacija montaže je naveden u nastavku:

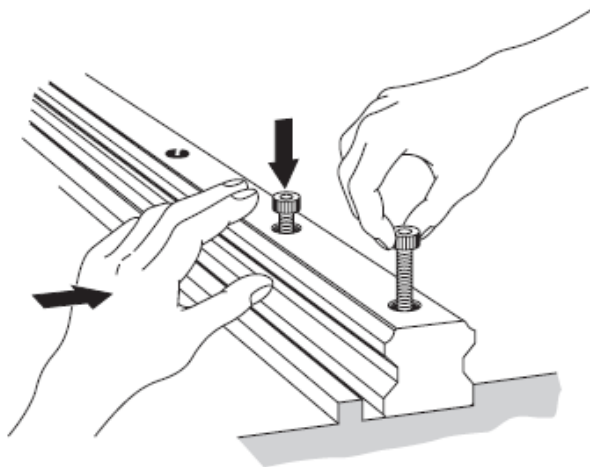
- 1) Provere, čišćenje i priprema površina

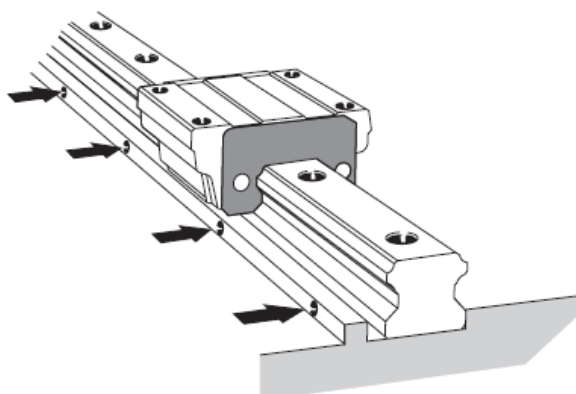
- 2) Postavljanje vodjice u odnosu na referentnu/baznu površinu

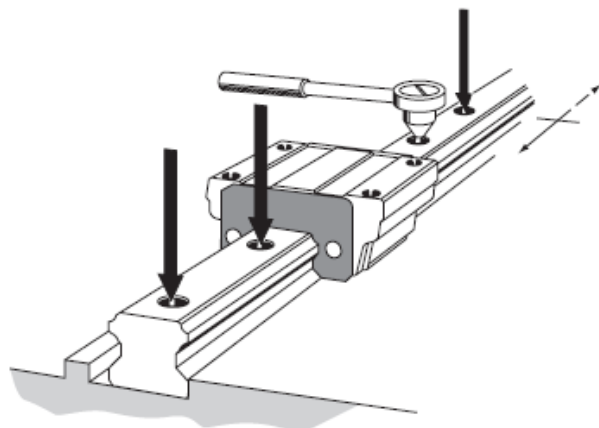
- 3) Predmontaža zavrtanjske veze

- 4) Pritezanje odnosno bočno osiguranje, čime se obezbeđuje pravilno baziranje na referentnu površinu noseće strukture

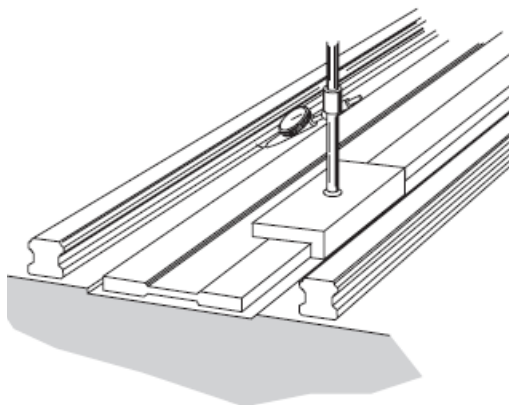

- 5) Finalno pritezanje zavrtnajske veze zadatim momentom, redom, jednog po jednog zavrtnja, sa jednog kraja vodjice na drugi

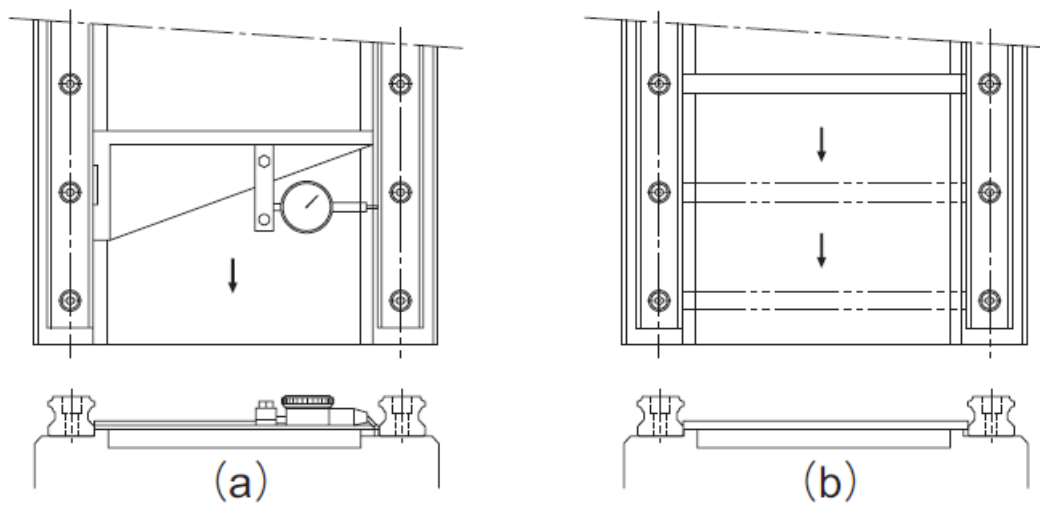

Za montažu prateće grane potrebno je ostvariti zahtevanu paralelnost u odnosu na vodjicu vodeće grane, i za taj postupak se koristi nekoliko pristupa. U nastavku se navode sledeći primeri odnosno mogući pristupi kojima se ostvaruje paralelnost:

- 1) Relativno u odnosu na referentnu površinu na nosećoj strukturi

2) Relativno u odnosu na vodeću granu pomoću odgovarajućeg pribora

3) Pomoću predmontiranog sklopa klizača sa papučama

